

Nr 175

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående kommunernas återbetalningsskyldighet för statsbidrag till lärarbostäder.

(2:a avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Mattsson* (I: 415) och den andra inom andra kammaren av herr *Larsson* i Borrby (II: 495), har hemställts att riksdagen måtte besluta att återbetalningsskyldighet ej skall gälla statsbidrag, vilket erhållits för ny- eller ombyggnad av tjänstebostad för folkskolans lärare, i de fall tjänstebostaden avyttras eller på annat sätt nyttiggöres till följd av indragning av skola eller liknande omständighet, samt i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om vidtagande av de ändringar i vederbörliga föreskrifter och anvisningar som härav föranledes.

Beträffande motiveringen för de motionsvis framförda yrkandena torde få hänvisas till motionen I: 415.

Över motionerna har statsutskottet i vederbörlig ordning inhämtat yttrande från *skolöverstyrelsen*, som därvid anfört bland annat följande.

Under åren 1957—1961 har sammanlagt 13 återbetalningsärenden överlämnats av skolöverstyrelsen till Kungl. Maj:t. För bestämmandet av återbetalningsbeloppet har man i fråga om nybyggnader räknat med en avskrivningstid av 50 år, d. v. s. det erhållna statsbidraget har reducerats med $1/50$ för varje år bostaden använts. När det gällt statsbidrag till ombyggnad har återbetalningsbeloppet bestämts från fall till fall med hänsyn till byggnadens ålder. I regel synes Kungl. Maj:t ha räknat med en avskrivningstid av omkring 30 år.

Frågan om återbetalning av statsbidrag till lärarbostäder och tjänstebostäder är kvantitativt ingen stor fråga. Den har emellertid visst samband med återbetalning av statsbidrag till skollokaler. Här gäller samma bestämmelser som i fråga om tjänstebostäder. Om återbetalningsskyldigheten beträffande bostadsbidrag upptages till omprövning, kan ifrågasättas om inte omprövningen bör gälla även skolbyggnadsbidragen.

Överstyrelsen finner emellertid inte skäl föreligga att ändra bestämmelserna om återbetalningsskyldighet i kungörelserna om statsbidrag till lärarbostäder och skolbyggnader men har intet att erinra mot att hittills tillämpad praxis modifieras så att vid fastställandet av återbetalningsbeloppet viss hänsyn tages även till av kommunen lidna förluster.

Utskottet är ense med motionärerna om att bestämmelserna i gällande författningar om kommunernas återbetalningsskyldighet i vissa fall av

statsbidrag till lärarbostäder med hittills utbildad praxis i tillämpningen ibland drabbar kommunerna alltför hårt. Såsom framhållits i motionerna erhåller kommunerna ofta ett mycket lågt pris för sådana tjänstebostäder som måste försäljas till följd av t. ex. skolindragning. Utskottet är dock icke berett att tillstyrka bifall till motionsyrkandet om upphävande av bestämmelsen om återbetalningsskyldigheten i sådana fall. Med hänsyn till vad skolöverstyrelsen i sitt yttrande över motionerna I: 415 och II: 495 anfört med avseende å återbetalningsskyldighet beträffande såväl lärarbostäder som skolbyggnader finner utskottet starka skäl tala för att hittills tillämpad praxis modifieras så att vid fastställandet av återbetalningsbeloppet hänsyn tages även till av kommun lidna förluster. Utskottet förordar, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t giver till känna vad utskottet sålunda anfört.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 415 och II: 495, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört.

Stockholm den 20 november 1962

På statsutskottets vägnar:

EMIL NÄSTRÖM

Närvarande: se under utlåtandet nr 176.